

JELENTÉS*
a Recsk Nagyközség Önkormányzata gazdálkodásának
vizsgálatáról

Az Önkormányzat képviselőteste megbízásából felülvizsgáltuk az Önkormányzat 2008-2010. évi (a továbbiakban: „Vizsgált időszak”) gazdálkodásának főbb jellemzőit. Megállapításainkat az alábbiakban foglaljuk össze:

Vizsgálatunk során áttekintettük az Önkormányzat pénzügyi helyzetét jelentősen befolyásoló főbb területeket, amelyek a következők:

1. ingatlangazdálkodás
2. beruházási tevékenység
3. polgármesteri hivatal működésének szabályszerűsége, a képviselőtestület elé terjesztett határozatot igénylő anyagok előkészítettsége

1. Ingatlangazdálkodás

Az Önkormányzat elkészítette a jogszabályi előírásoknak megfelelően az ingatlankataszter nyilvántartást, de ennek a nyilvántartásnak a folyamatos aktualizálása nem biztosított.

A polgármester titkárságán található számítógépen nyilvántartott vagyonszakter naprakész, mely a könyvvizsgálónak bemutatásra került. Ezen program alapján történik minden év március hónapban az önkormányzat tulajdonában lévő vagyronról készült jelentés Államkincstárhoz történő továbbítása, mely természetesen azonos tartalmú az önkormányzat zárszámadásáról készült – egyébként a könyvvizsgáló által is elfogadott, – rendelet tartalmával, illetve a mérleg főösszegével.

A Vizsgált időszakot megelőzően értékesített telkek közül a vételár megfizetését az Önkormányzat több esetben azzal a feltétellel engedte el, hogy a vevő 2 éven belül az ingatlant beépíti, és az új épület lakhatási engedélyét bemutatja a Polgármesteri hivatalban. Ez az eljárás árbevétel elmaradás jelentett ugyan az Önkormányzatnak, de jelentős mértékben javította a kisebbségi közösség életkörülményeit, és a település arculatát. Felülvizsgálatunk eredményeként megállapítottuk, hogy a Vizsgált időszakot megelőzően értékesített telkek adásvételi szerződésében a vételár elengedésének feltételeként előírt feltételek teljesítését a Polgármesteri hivatal – ismeretlen okokból – elmulasztotta ellenőrizni. Abban az esetben viszont, ha a vevő a vételár elengedésének alapjául szolgáló feltételeket nem teljesítette, az

* Dőlt betűs szövegrész jegyzői észrevétel a könyvvizsgáló által előző bekezdésben leírt megállapításokhoz.

ingatlanok vissza kellett volna kerülnie az Önkormányzat tulajdonába. Erre a vizsgált tételek közül mindössze egy példát találtunk (Repeczky u. 1290 hrsz.).

A könyvvizsgáló érdeklődése a jelek szerint a vizsgálni kért időszakon túlra is kiterjed. Mindazontúl több szempontból is téves:

- a) A kisebbségi közösségre vonatkozó utalás alapján arra lehet következtetni, hogy a könyvvizsgáló a 17/2000. (III.31.) önkormányzati határozatban meghatározott feltételekkel értékesített lakóházakra gondol (a határozat másolatban csatolva). Téves megállapítás, miszerint a beépítés határidőben történő ellenőrzése elmaradt, azon az alapon, hogy nem történt önkormányzati tulajdonba történő visszavétel. Az ugyancsak csatolt, az elektronikus iktatásból kinyomtatásra került bizonylatokból látható, hogy a kedvezményezett családok minden esetben 2 éven belül megkérték a használatbavételi engedélyt, melynek jogerős példányát az építésügyi hatóság hivatalunknak megküldte. Ily módon nem volt indokolt külön dokumentálni az ingatlanok beépítését.*
- b) A megállapítások között szereplő 1290 hrsz.-ú ingatlan példaként való említése helytelen, ugyanis a lakótelek esetében nem is került sor adás-vételre, mert a vételárát az igénylő nem fizette meg, illetve szerződéskötésre sem jelentkezett. Ezért arra sem volt szükség, hogy a telek visszavételre kerüljön.*
- c) Amennyiben a beépítési kötelezettség nem teljesítése miatti visszavételt kívánta illusztrálni a könyvvizsgáló, kérésére rendelkezésre bocsátottuk volna a Mátraházi Zoltán Repeczky úti lakossal 2005. november 29-én kötött megállapodást, melyben a beépítési kötelezettség (egy alkalommal történő meghosszabbítás ellenére) nem teljesítése miatt két lakótelek esetében kezdeményeztük az eredeti tulajdoni állapot visszaállítását az önkormányzat javára, az eredeti vételár visszafizetése mellett.*

Vizsgálatunk során megállapítottuk azt is, hogy az Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok bérbe adása esetén a bérleti díjat az Önkormányzat számára rendkívül kedvezőtlenül, a piaci ár alatt, a bérlemények hasznának nagyságát figyelmen kívül hagyva állapították meg. Mindez az Önkormányzat bevételeinek illetve költségvetésének jelentős anyagi hátrányt okoz. Példaként különösen kiemeljük e körből a legnagyobb hátrányt okozó Búzásvölgyi-tó bérleti szerződését, amely csupán évi 1.140.000 Ft bérleti díjat biztosít az Önkormányzat részére.

Remélhetőleg az önkormányzat megfontolás tárgyává teszi a javaslatot. Igaz, éppen a könyvvizsgáló jelenlétében - a 2011. április 27-i ülésen - került sor bérleti díj csökkentésre, az intelem ellenére. Jelenleg egyébként a példaként említett civil szervezet által, nem vállalkozás jelleggel üzemeltett tó bérleti díja a legmagasabb az önkormányzat által bérbeadott ingatlanok közül.

2. Beruházási tevékenység

Felülvizsgálatunk során megállapításra került, hogy az Egészségügyi Központ céljára megvásárolt ún. ÉMÁSZ épület vételárának meghatározásakor – a mindenkor piaci gyakorlattól eltérően – az Önkormányzat nem készítettett szakértői értékbecslést, hanem elfogadta az eladó feltételeit, így a vételár végösszege 14.700 eFt lett. Az adásvételi szerződésben meghatározott 1.512 eFt előleg/foglaló készpénzben történő kifizetése véleményünk szerint nem volt indokolt. Megítélésünk szerint a szakértői értékbecslés és így az ingatlan dokumentált tényleges piaci árának hiánya miatt az eljárás nem tükrözte az Önkormányzat, mint vevő érdekeinek megalapozott képviselését. A vételár jelentős részének fejlesztési hitelből történő megfizetése tovább növelte az ingatlan bekerülési értékét,

figyelembe véve, hogy a hitel kamata összesen közel 3,5 millió Ft-ot tett ki. Megjegyezzük továbbá, hogy az ingatlan olyan területen fekszik, amely árvízvédelmi szempontból kategorizáltan veszélyeztetettnek minősül.

- a) *Az ÉMÁSZ RT. már a tárgyalások kezdetekor jelezte, hogy csak könyvszerinti értéken van lehetősége az ingatlan értékesítésére. Ezen álláspontján nem változtatott volna az ingatlanforgalmi értékbecslés sem, amit alátámaszt, hogy Egercsehi községben emiatt hiúsult meg az önkormányzat vételi szándéka. Meg kell jegyezni azonban, hogy a vételár magában foglalta 1,8 m³/nap vízfogyasztási kontingens rendelkezésre-állási jogát is, melynek piaci értéke mintegy 1 millió forint.*
- b) *Teljes mértékben megalapozatlan állítás, hogy a vételár előleg/foglaló készpénzben került volna megfizetésre, hiszen ezt a számviteli szabályok tiltják. A foglaló átutalására 2003. november 27-én került sor, a teljes vételár fizetési határidejét (2003. november 30.) 3 nappal megelőzően. Igazolásul csatolom az összeg átutalásáról szóló bizonylatot.*
- c) *Az ÉMÁSZ épület a 60-as években létesült, azóta számos alkalommal volt példa a Tarna áradására. Ebből kettő alkalommal fordult elő, hogy a patak oly mértékben lépett ki a medréből, hogy az épületet közvetlen veszély fenyegette. Ez esetben a száz éves átlagot messze meghaladó rendkívüli árhullám vonult le a vízfolyáson. Ugyanekkor a polgármesteri hivatal épületét is körbe vette az árhullám, sőt az épület mögötti gazdasági épületet elárasztotta. A tény a recski lakosok így képviselők előtt is közismert volt, tehát e tekintetben az eladó megtevesztési szándéka fel sem merülhet.*

A megvásárolt ingatlan Egészségügyi Központ és Mentőállomássá alakítása részben az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében kapott EMOP támogatásból, részben pedig saját forrásból valósul meg. Tekintettel arra, hogy a tervezés során figyelmen kívül hagyták a pályázati támogatási korlátokat, így a megítélt EU forráson túl további, jelentős összegű saját erőforrás vált szükségessé. A beadott pályázati költségvetés elbírálásakor kapott információt az Önkormányzat arról, hogy a beruházási terv egyes részei, pl. a „pihenő helyiség” költségei nem támogathatóknak minősülnek. A döntés ismeretében az Önkormányzat a támogatási szerződés véglegesítéséig a terveket és a költségvetést ennek ellenére nem redukálta a pénzügyi lehetőségeinek megfelelő szintre. A beruházás teljes költségvetése összesen 143.273 eFt, amelyből az Önkormányzatot terhelő saját forrás 16.665 eFt.

Az előző pályázattal egyidejűleg adott be az Önkormányzat pályázatot a Csengővár Óvoda felújítására, amelyre vonatkozóan a támogatás jóváhagyásra került. A beruházás teljes költségvetése összesen 132.048 eFt, amelyből az Önkormányzatot terhelő saját forrás 13.205 eFt.

A két beruházásra vonatkozóan a támogatást az Önkormányzatnak összesen 29.870 eFt-tal kell kiegészíteni, amelyet kizárólag hitelből tud finanszírozni. A támogatási konstrukció utófinanszírozású, tehát a teljes beruházási költséget a pályázat lezárásáig az Önkormányzatnak kell biztosítani. A felhalmozási kiadásoknak e kettős terhe a hitelek kamatával kiegészítve olyan mértékű forráshiányt eredményez, amely hosszú távon ellehetetleníti az Önkormányzat fejlesztési tevékenységét.

- a) *Sajnálatos dolog, hogy a támogató szervezet a pályázat elbírálásakor az orvosi ügyelethez tartozó helyiségek egy részét nem támogatandónak ítélte. Mind a pályázatot elbírálók, mind a könyvvizsgálók figyelmét elkerülte azonban az a tény, hogy a központi orvosi ügyelet 2008. április 15-én, ÁNTSZ által kiadott működési*

engedélye ideiglenesen 2009. 12. 31-ig szólt. A határozat indokolásában szerepel, hogy végleges működési engedélyt csak a 60/2003. (X.20.) ESZCSM rendeletben előírt szakmai minimum feltételek teljesítése esetén kap. A hivatkozott jogszabály érdekessége, hogy kimondja, hogy a hatályba lépésekor ideiglenes működési engedéllyel rendelkező egészségügyi szolgáltatóknak a korábbi 21/1998. (VI.3.) NM rendeletben meghatározott minimum feltételeket kell teljesítenie. Emiatt az önkormányzat meg sem fontolhatta a tervek, illetve költségek módosítását, hiszen ez esetben az elkészült rendelő illetve orvosi ügyelet nem kapott volna működési engedélyt.

- b) A pontosság kedvéért meg kell jegyezni, hogy csak az egyik beruházáshoz (Eü.közp.) lett hitel felvéve, nagysága 35 370 e Ft. A beruházások forrása nem kizárólagosan a támogatás és a hitel, hanem az elnyert 6 345 eFt EU Önerő Alap és pontosan csak a pályázatok lezárását követően ismerté váló – ÁFA kompenzáció mértékétől függő - önkormányzatai saját erő (19 M-29M).*
- c) Hibás a megállapítás, mely szerint a támogatási konstrukció utófinanszírozású és a teljes beruházási költséget a pályázat lezárásig az önkormányzatnak kell biztosítani, az alábbiak miatt:*
 - Mindkét pályázat esetében az építés és eszközbeszerzés szállítói finanszírozású, ahol az önkormányzatnak csak a saját forrást kellett a szállító részére átutalni, a támogatást nem kellett megelőlegezni.*
 - A pályázat megvalósítása alatt 5 (óvoda), illetve 6 (eü.közp.) kifizetési kérelem került benyújtásra, így az utófinanszírozású számlák támogatás részét a támogatást kezelő VÁTI a kifizetési kérelmek elfogadását követően az önkormányzat részére folyósította.*
 - A fentiekből következően a teljes beruházási költséget a pályázat lezárásig az önkormányzatnak nem kellett biztosítani.*
- d) Az önkormányzat könyvvizsgálat időpontjában fennálló forráshiánya tényszerűen működési eredetű. A két beruházás közül csak az Egészségügyi Központ kialakításához vett fel az önkormányzat kedvező kamatozású (felvételkor: évi 3,719 %-os) forinthitelt, az elszámolható költségek önerejéhez 6 470 e Ft-ot, a pályázatban el nem számolható költségek fedezetére 28 900 e Ft-ot. A beruházáshoz felvett hitelek törlesztése első ízben 2012. évben terheli majd az önkormányzatot 3 968 e Ft összegben. A hitelek kamata 2010. évben 162 e Ft volt, a 2011. évi tervezett kamat nagysága 1 374 e Ft.*

A pályázatok megvalósításához kapcsolódóan kiírt közbeszerzési eljárás eredményeként a kivitelezésre egyedülként jelentkező vállalkozóval kötött az Önkormányzat szerződést. A kivitelezési szerződés tartalmazza mind az Egészségügyi Központ kialakítási munkáit, mind a Csengővár Óvoda korszerűsítési munkáit. Azt a körülményt, hogy a közbeszerzési kiírásra egyetlen ajánlattevő jelentkezett, az építőipar piaci helyzetének ismeretében, rendkívül életszerűtlennek minősítjük. Kiemeljük továbbá azt is, hogy az Önkormányzat annak ellenére megkötötte az ajánlattevővel a kivitelezési szerződést, hogy nem volt más ajánlattevő, illetve az ajánlati ár jelentősen meghaladta az eredetileg tervezett költségeket. Felhívjuk a figyelmet arra is, hogy két önálló támogatási szerződéshez kapcsolódóan egy kivitelezői szerződést kötöttek. A támogatási összeggel történő elszámolás során így nem biztosított a két beruházás elkülönített dokumentálása.

- a) Az önkormányzat az eljárás során jogsértő döntést nem hozott. Miután a második meghirdetett nyílt közbeszerzésre sem jelentkezett több vállalkozás, az ajánlati ár viszont – az előző ugyancsak nyílt közbeszerzési eljárásban adotthoz képest - csökkent, a testület egyhangúan a szerződés megkötése mellett döntött.*

- b) 2009. évben – a körbetartozások miatt ellehetetlenült építőipari vállalkozások közül – valóban nem sok vállalkozás engedhette meg magának, hogy egy ekkora volumenű beruházás költségeit megelőlegezze.
- c) Fontos kiemelni, hogy tévedés, miszerint a két beruházás elszámolása nem elkülönített!!! Két támogatási szerződés alapján, két elkülönített alszámlán van kezelve a beruházásokkal kapcsolatos elszámolás. Az időközben a VÁTI (támogatást kezelő szervezet) által lefolytatott vizsgálatok, ellenőrzések ezzel kapcsolatosan semmilyen hiányosságot nem tapasztaltak, illetve rögzítettek. A VÁTI szakemberei részére nem okozott nehézséget a két pályázat helyszíni vizsgálata.

A beruházási költségek megítélése rendkívül nehézkes, figyelembe véve, hogy a Képviselőtestület elé terjesztett és az általuk jóváhagyott dokumentumok ugyanarra a beruházásra vonatkozóan többféle összeget tartalmaznak.

A fenti bekezdés rendkívül félrevezető, ugyanis azt sugallja, mintha ugyanazon kiadásra vonatkozóan ugyanazon dokumentumban lenne eltérő összeg szerepeltetve. A pályázat benyújtásától a megvalósításig több mint 4 év telt el. Ezen időszak alatt a beruházások tervszámai és tényszámai is több esetben változtak, melyekről a Képviselő-testület a költségvetési és zárszámadási előterjesztéseken túl folyamatosan tájékoztatva lett. A költségek változását okozta pl.:

- *a pályázat bíráló bizottsága által történt elszámolható költség csökkentése,*
- *az áfa mértékének 2009. július 1-i hatállyal történt változása,*
- *a közbeszerzési eljárással választott kivitelező vállalkozási díjának tervezettől eltérő összege,*
- *a közbeszerzéssel nem érintett feladatokra kötött szerződések (többségükben tervezetthez képest csökkenő) összege.*

Az Önkormányzat az MVH Magyar Vidékfejlesztési Hivatal részéről közterületi játszótér kialakítására vonatkozóan 5.523.956 Ft összegű támogatásban részesült. A beruházás érdekében számlázott bruttó összeg 6.904.945 Ft-ot tesz ki. A megítélt támogatáson felüli rész (1.380.989 Ft) ebben az esetben is kizárólag az Önkormányzatot terheli. A támogatási összeget az MKB Bank követelés vásárlás formájában megelőlegezte.

Végtelenül sajnálatos körülmény, hogy bár bemutattuk a vonatkozó dokumentációt a könyvvizsgáló figyelmét elkerülte, hogy a megítélt - a beruházás nettó értékével azonos összegű - támogatáson felüli 25 % -os ÁFA összegre sikeres pályázatot nyújtottunk be a Nemzeti Horizont Alapítványhoz, ezért a játszótérrel kapcsolatosan az önkormányzatnak saját forrásból kiadása fel SEM merült, nemhogy többletköltsége keletkezett volna.

A kivitelező által munkadíjként leszámolt összeg – a 7 munkanapot figyelembe véve – 171 eFt/nap+ÁFA, a játszótéren elhelyezett szabadidő és sportlétesítmények számlázott összege 3.732 eFt+ÁFA, a projekt építészeti és integrált mérnöki illetve építési vezetési szolgáltatásának ellátására 592 eFt+ÁFA költség merült fel. A létrehozott és általunk megtekintett játszótér nagysága és felszereltsége valamint a megvalósításra fordított 7 munkanap alapján a kivitelezés költségét aránytalanul magasnak tartjuk. Olyan munkák is elszámolásra kerültek (pl. nagy összegű zsámozási és egyéb munkálatok költségei), amelyek nem vagy nem oly nagyságrendben készültek el, mint azt a bizonylatokon dokumentálták. Mindezeket azért is fontos kiemelni, mert a beruházás ÁFA-ja az Önkormányzatot terheli, tovább nehezítve ezzel az egyébként is kritikus pénzügyi helyzetét.

A pályázaton elnyert támogatás felhasználását a támogatást kezelő MVH szervezete jogosult ellenőrizni. Ezen helyszíni vizsgálat keretében lefolytatott ellenőrzésre 2011. április 21-én került sor, és a felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint a támogató szervezet semmilyen hiányosságot nem állapított meg. További megjegyzésünk, hogy az inkriminált játszótér építésénél a könyvvizsgáló figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy az egyes játszótéri eszközöket műhelymunka keretében kell elkészíteni, amely nem tartozik az általa jelzett 7 munkanapba. A 7 munkanap a helyszíni munkavégzésre vonatkozik.

3. A polgármesteri hivatal működésének szabályszerűsége, a képviselőtestület elé terjesztett határozatot igénylő anyagok előkészítettsége

A vizsgálatunk során azt állapítottuk meg, hogy a Polgármesteri Hivatal működése, az általunk ellenőrzött személyi, dologi és felhalmozási tételek esetében formailag megfelelt a jogszabályi előírásoknak.

Munkatársaim nevében köszönettel vettem ezt a korrekt, szakmailag teljesen megalapozott ténymegállapítást. Jóleső érzés, hogy e sokrétű, bonyolult jogszabályi környezetben végzett, sokak által gyanakvással figyelt munkánk színvonalát ilyen kedvezően ítélte meg a vizsgálat.

Az Önkormányzat működését meghatározó képviselő testületi rendeletek, határozatok vizsgálata során viszont olyan hiányosságokat tapasztaltunk, amelyek felvetik a vizsgált időszakban hivatalban levő polgármester, a képviselő-testület és kiemelten a jegyző felelősségét az alábbiak szerint.

A polgármesteri hivatal működését képviselő-testületi rendeletek illetve határozatok támasztják alá. A rendeletek illetve határozatok dátumozásából, azok tartalmából valamint a testületi tagok szóbeli információi alapján azt tapasztaltuk, hogy a testületi tagoknak sok esetben nem volt lehetősége az előterjesztések tartalmának, alap- és háttérdocumentumainak teljes körű megismerésére. A nem kellően megalapozott döntéshozatal a jegyző tevékenységének hiányosságaira utal.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény („Ötv”) 36.§ (2) bekezdése alapján gondoskodik az Önkormányzat működésével kapcsolatos feladatok ellátásáról. Ennek keretében a jegyző feladata a képviselő-testület működésével kapcsolatban a képviselő-testület döntéseinek szakmai megalapozása. A jegyzőnek e tevékenységi körében biztosítani kell továbbá az előterjesztések igazgatási-szakmai színvonalát, a szükséges információk begyűjtését és feldolgozását. Különös gonddal kell előkészítenie a határozati javaslatokat, a rendelet-tervezeteket, és mindezeket időben és teljes körűen a testületi tagok rendelkezésére kell bocsátania.

Az Ötv. fent idézett jogszabályi rendelkezéséből az következik, hogy a képviselő-testület döntéseinek törvényességéért a jegyzőt önálló felelősség terheli, különösen abban az esetben, ha a képviselő-testület tagjainak nincs közigazgatási szakmai képzettsége.

Megállapítható, hogy az elmúlt években számos olyan határozat született, amelyet a képviselő-testület teljes körű információ birtokában nem fogadott volna el. Arra is több esetben lehet példát találni, hogy a képviselő-testület által hozott határozatot (pl. kisther gépjármű vásárlása) a vezetőtestület nem tartotta be.

A könyvvizsgáló megállapításának alátámasztására elfelejtett konkrét testületi előterjesztést, határozati javaslatot, vagy rendeletervezetet megjelölni, amellyel hitelt érdemlően igazolni tudná állításainak megalapozottságát.

A legtöbb bírálat a folyamatban lévő beruházásokat érintette ezért fontosnak tartom rögzíteni az alábbiakat:

- a) *A 2007. 03. 29-én elfogadott, 2006-2010 évekre szóló gazdasági (ciklus) program 13. oldalán található fejlesztési elképzelések között mindkét beruházás súlyponti kérdésként szerepel.*
- b) *Ennek gyakorlati megvalósításaként, az előző ciklusban már elkészült tervdokumentációk birtokában a testületek az alábbi döntéseket hozták:*
 - *2007 évben a 90/2007.(X.19.) önk. határozattal a testület megbízást adott az óvoda felújítására vonatkozó pályázat elkészítésére,*
 - *2008 évben a 35/2008. (V.29.) határozattal döntött az Eü. Központ megvalósítására benyújtandó pályázat elkészítéséről, a 40/2008.(VI. 19.) határozattal döntött a beruházási költségek vállalásáról,*
 - *2009 évben a 31/2009. (V.21.) határozattal tudomásul vette a testület a csökkentett összegű pályázati támogatást, és az ehhez rendelt önerőt biztosította. A 42/2009. (VII.18.) sz. határozatban tudomásul vette a testület, hogy a pályázat elbírálása során az önrész összege megnövekedett, illetve az áfa törvény változásából eredő többletköltség is az önkormányzatra hárul. A 79/2009. (X.22.) határozat az óvodai pályázat kapcsán tudomásul vette a csökkentett összegű (90 %-os) támogatási intenzitást és döntött a hozzárendelt megnövekedett saját forrás 2010. évi költségvetésben való biztosításáról.*
- c) *A fentiekén túl az önkormányzat Pénzügyi bizottsága évente 4 alkalommal tartott ülést, ahol az adott év háromnegyed évéről készült beszámolót, és a következő évre vonatkozó koncepciót, majd az aktuális költségvetést, továbbá az előző évi zárszámadási beszámolót véleményezte. Az anyag minden alkalommal a jegyző által előkészítve írásos előterjesztés formájában került a bizottság, majd a testület elé. A napirendekről a bizottság ugyancsak írásos véleményt formált, megkönnyítve ezzel a testületi döntéshozatalt.*

A képviselők informáltságának hiányára vonatkozó megjegyzés elfogadhatatlan azért is, mert a Településfejlesztési és Gazdasági bizottság 2008. február 12-én, 2009. március 17-én, 2010. március 23-én megtartott ülésein megvitatta és rangsorolta az adott év fejlesztési feladatait.
- d) *Mindezen túlmenően az elmúlt tíz év mindegyikében igénybevevttük külső szakértő – könyvvizsgáló – közreműködését.*

Úgy gondolom, joggal kérdezhető, hogy a jegyző döntés-előkészítő tevékenysége a leírtakon túl mivel fejleszthető még?

A Polgármesteri Hivatal működésének hiányosságaként állapítható meg, hogy az azonos témájú, de különböző időpontban készített előterjesztések egymástól eltérő számadatokat tartalmaznak. A költségvetési beszámolók és a könyvvizsgálói jelentések sorozatosan eltérő adatai is nehezítették azt, hogy a képviselő-testület megalapozott döntéseket hozzon.

Megállapítottuk, hogy a nagy költségvetési hiányt okozó döntések előkészítése során a jegyző a testületi, bizottsági, polgármesteri döntések előkészítésében nem megfelelően működött közre, a hivatal ügyintézője munkájának ellenőrzése keretében nem kellően tájékozódott a döntések tervezeteiről.

Mivel a jegyző egy-egy döntés meghozásakor tisztában van mind az Önkormányzat gazdasági helyzetével, mind a döntés lehetséges következményeivel, egyértelmű számára mely döntések jogszabálysértőek, illetve aránytalanul hátrányosak az Önkormányzat és egyben Recsk faluközösség számára.

Recsk Nagyközség Önkormányzata a könyvvizsgáló által vizsgált időszakban, sem az azt megelőző időszak során törvénysértő döntést nem hozott.

Az erre jogosultsággal rendelkező Heves Megyei Kormányhivatal illetve jogelőd szervezete törvényességi ellenőrző tevékenysége során jogszabálysértő döntés meghozatalát nem állapította meg.

Nem lényegtelen az sem, hogy amennyiben a képviselőtestület által hozott – a település gazdasági helyzetét későbbiekben negatívan befolyásoló döntés születik – az még nem feltétlenül jogszabálysértő.

Az Ötv. 90 §-a valamint az SZMSZ 86. § (1) alapján azonban:

- „A helyi önkormányzat gazdálkodásának biztonságáért a képviselő-testület, a gazdálkodás szabályszerűségéért a polgármester felelős.”*
- Az Áht. 71. és 82 §-ai alapján a pénzügyi tárgyú döntéseket a jegyző előkészíti, de testület elé terjesztése a polgármester feladatkörébe tartozik.*

Feltehetően ezért nem volt megkerülhető a könyvvizsgáló által az alábbi bekezdés leírása.!

Mindezen körülmények ellenére nem mentesíthető sem a polgármester, sem a képviselő testület a döntéshozatali felelősség alól.

A polgármester az Ötv. 38.§ (2) bekezdés szerint irányítja a Polgármesteri Hivatalt, amelynek keretében a jegyző javaslatainak figyelembe vételével meghatározza a hivatal feladatait az Önkormányzat munkájának a szervezésében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában, így vezetői felelőssége kiterjed az előbbiekben említett döntéshozatalra is.

A képviselő-testület az Ötv. 10.§ (1) bekezdés d) pontja szerinti – át nem ruházható – feladata többek között a gazdasági program, a költségvetés megállapítása, döntés a végrehajtásukról szóló beszámoló elfogadásáról, a helyi adó megállapítása, valamint döntés a képviselő-testület által meghatározott értékhatár feletti hitel felvételről. Ezáltal a testület döntéshozatali felelőssége kiterjed minden a fentiekben felsorolt területeket érintő kérdésre.

Mind jegyző munkájának a döntés előkészítésében tapasztalt hiányosságai, mind a képviselő-testület döntéshozatali gyakorlata eredményezte, hogy Recsk település illetve az Önkormányzat érdekei évek óta nem érvényesültek kellően, így a döntéshozatalokból hiányzott az elkötelezett felelősségvállalás, és a „jó gazda gondossága”, ami a jelenlegi pénzügyi állapotokhoz vezetett.

Jegyzőként több mint húsz éve állok Recsk község szolgálatában. Ez idő alatt számtalan – a település fejlesztése érdekében hozott - testületi döntést volt alkalmam és lehetőségem előkészíteni, megvalósításában közreműködni. Az elmúlt évek során soha nem kaptam a testületektől olyan jelzést, ami megkérdőjelezte volna szakmai felkészültségemet, emberi hozzáállásomat. Feltehetően ennek köszönhetem a korábbi nagyobb létszámú, de a jelenlegi képviselők többségének egyetértésével is kapott magas rangú szakmai elismerésemet.

Az eredményesség tekintetében azonban kétségkívül nagy előnyt jelentett, hogy jegyzőként történő kinevezésem óta minden ciklusban, felkészült, a pénzügyi-gazdasági életben jártas, vagy más szakmai területen képzett, esetleg felsőfokú végzettséggel is rendelkező, a településért maximálisan elkötelezett, lokálpatrióta testületi tagokkal volt alkalmam dolgozni.

A megállapítás, amely kétségbe vonja, hogy az említett képviselők önálló döntésre képesek, csak a jegyző általi befolyásoltság alapján hozzák döntéseiket, elsősorban számukra lehet sértő, lealacsonyító.

Úgy gondolom, hogy a fenti következtetéseket a könyvvizsgáló csak kevés számú képviselővel folytatott beszélgetés alapján vonta le, ezért azt elfogultnak, szakmailag vitathatónak és etikátlannak tartom.

A fent említett gyakorlat, illetve az Ötv. által előírt kötelezettség sorozatos, több éven keresztül tartó megsértése a normatív támogatások csökkentésén túl nagymértékben hozzájárult az Önkormányzat jelenlegi nehéz pénzügyi helyzetének kialakulásához, illetve ahhoz, hogy az Önkormányzat eladósodottsága jelenleg kb. 100 millió Ft-ot tesz ki.

Az önkormányzat eladósodottságának mértéke erősen túlzott, Recsk mellett csak a 2011. évi ÖNHIKI támogatásra benyújtott kérelmek száma 1292.

A minden alapot nélkülöző kinyilatkoztatás szemléletes példája annak, hogy a jelentést készítő, a megbízó (k) igényeinek minden körülmények között, akár a tények elferdítésével is igyekezett megfelelni.

Budapest, 2011. június 7.

Hankóné Király Ilona s.k.
bejegyzett könyvvizsgáló

Dallos Hajnalka s.k.
bejegyzett könyvvizsgáló

Megjegyzés: Jelen előterjesztés a könyvvizsgálói jelentés elektronikus úton érkezett változatát tartalmazza, amely mindenben megegyezik a testületi ülés anyagához csatolt, eredeti aláírásokkal ellátott jelentés tartalmával.

A dőlt és vastagított betűtípussal írott, jegyzői észrevételekkel kiegészített példányt a testület 2011. október 21-i ülésén tárgyalta meg.

Recsk, 2011. október 24.

Varró Gyuláné
címetes főjegyző